

**RAZVIJANJE IZKUŠENJ Z NARAVNIM OKOLJEM V POSEBNEM
PROGRAMU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA**

**Developing experiences with the natural environment in a special
education programme**

Petra Marguč Naglič

Leskovec pri Krškem, 25. maj 2024

POSEBNI PROGRAM VIZ

- učenci z zmerno, težjo in težko motnjo
- učenci z avtističnimi motnjami
- spodbujanje otrokovega razvoja na zaznavnem, gibalnem, čustvenem, miselnem, govornem in socialnem področju
- navajanje na skrb za zdravje in samostojno življenje
- omogočanje pridobivanja osnovnega znanja in spretnosti
- navajanje na čim bolj aktivno, delno samostojno vključevanje v okolje

DELITEV PROGRAMA:

- OBVEZNI DEL → 9 let (I., II. in III. stopnja)
- NADALJEVALNI DEL → 3 leta (IV. stopnja)
- NADALJEVALNI DEL → 8 let (učenje za življenje in delo → V. in VI. stopnja)

RAZVIJANJE IZKUŠENJ Z NARAVNIM OKOLJEM V POSEBNEM PROGRAMU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. pouk v okviru učnih načrtov delovne vzgoje, zaposlitvenih tehnik, splošne poučenosti in splošnih znanj
2. interesne dejavnosti
3. delovni dnevi
4. projekti Ekošole

METODE DELA

- *individualne*
- *temeljijo na metodi demonstracije ter lastne aktivnosti*
- *eksperimentiranje*
- *opazovanje*

CILJI

Razvijanje:

- pozitivnega odnosa do narave in vseh živih bitij,
- delovnih navad,
- samostojnosti,
- pozitivne samopodobe,
- grobe in fine motorike,
- medsebojne pomoči,
- solidarnosti.

Prenašanje osvojenih znanj v domače okolje.

Spodbujanje domačega okolja k vključevanju v dejavnosti.

PREVERJANJE CILJEV

- *Na podlagi učnih načrtov in individualiziranega programa vsakega učenca.*

I. – III. stopnja PP VIZ

SEZNANJANJE Z NARAVO

- nabiranje različnih materialov: kamenje, vejice, plodovi, cvetje,...
- opazovanje, vonjanje, tipanje, primerjanje po velikosti, sortiranje po različnih kriterijih,...
- oblikovanje slik ali mandal iz naravnih materialov.

IV. stopnja PP VIZ

- *cvetlične gredice*
- *najpogostejše vrste cvetic*
- *zasaditev in vzdrževanje cvetlične gredice*

V. stopnja PP VIZ

- urejanje zelenjavnega vrta (sejanje, sajenje, zalivanje, puljenje plevela,...)
- spoznavanje vinogradniških in sadjarskih del

VI. stopnja PP VIZ

- delovne in zaposlitvene tehnike
- ohranjanje in nadgrajevanje delovnih navad in motoričnih spretnosti

DELOVNA PRAKSA

VSEBINE (dejavnosti):

a) UREJANJE IN OSKRBA VISOKE GREDE - SPOMLADI

b) DELO V OKOLICI ŠOLE

c) UREJANJE DELOVNEGA PROSTORA

UREJANJE IN OSKRBA VISOKE GREDE - SPOMLADI

1. Delovno orodje in pripomočki: vrtne rokavice, motičica, grabljice, sadilni klin, lopatka, zalivalka, samokolnica; priprava, uporaba, čiščenje in shranjevanje orodja in pripomočkov.

Učenec:

- prepozna/pozna različno vrtno orodje.
- pripravi potrebno orodje za določeno delo.
- pospravi in očisti delovno orodje.

2. Priprava grede za setev in sajenje: rahljanje zemlje, oblikovanje grede.

Učenec:

- zrahlja zemljo z motičico.
- oblikuje gredo z grabljicami.

3. Setev in sajenje: sajenje sadik, sejanje semen

Učenec:

- označi vrsto.
- sadi z sadilnim klinom.
- poseje seme.
- posadi sadike.
- zalije posevek ali sadike.

4. Oskrba vrta in posevkov: zalivanje, okopavanje, puljenje plevela.

Učenec:

- zalije visoko gredo z zalivalko.*
- zastre gredo z pokošeno travo.*
- okoplje sadike z motičico.*
- puli plevel (loči plevel od vrtnin).*
- odlaga plevel na kupe.*
- odvažna na kompostni kup.*

DELO V OKOLICI ŠOLE

1. Delovno orodje in pripomočki: delovne rokavice, grablje, lopata, vrtno škarije, vile, samokolnica; priprava, uporaba, čiščenje in shranjevanje orodja in pripomočkov

Učenec:

- prepozna/pozna različno orodje.
- pripravi potrebno orodje za določeno delo.
- pospravi in očisti delovno orodje.

2. Spomladansko in jesensko čiščenje

Učenec:

- pograbi listje.
- pograbi listje na kup.
- nalaga listje v vreče ali v samokolnico.
- pobere suhe veje.
- lomi suhe veje (na manjše kose).
- reže suhe veje na manjše kose (uporabi vrtno škarije).
- obrezuje drevje.
- obrezuje grmičevje (okrasno, vrtnice).
- obrezano in pograbljeno odpelje na kompostni kup.

3. Grabljenje in odvažanje pokošene trave, listja

Učenec:

- pograbi pokošeno travo na kup.
- naloži travo v samokolnico.
- odpelje travo na kompostni kup.
- sprazni samokolnico.

4. Čistilne akcije: pobiranje smeti okoli šole, ločevanje odpadkov

Učenec:

- poišče in pobere odpadne papirčke.
- poišče in pobere odpadne plastenke, pločevi
- odnese nabrane odpadke v kontejner.

UREJANJE DELOVNEGA PROSTORA

1. Delovno orodje in pripomočki: metla, lopata, smetišnica, samokolnica; priprava, uporaba, čiščenje in shranjevanje orodja in pripomočkov.

Učenec:

- prepozna/pozna različno orodje.
- pripravi potrebno orodje za določeno delo.
- pospravi in očisti delovno orodje.

UREJANJE DELOVNEGA PROSTORA

2. Pometanje in odvoz pometenih smeti

Učenec:

- pomete igrišče in druge poti okoli šole.
- pomete smeti na smetišnico/lopato.
- naloži smeti v samokolnico.
- odpelje smeti v kontejner.

NARAVOSLOVNI DNEVI

NARAVOSLOVNI DNEVI

NARAVOSLOVNI DNEVI

INTERESNE DEJAVNOSTI

INTERESNE DEJAVNOSTI

Dr. Kathryn Stevenson, z North Carolina State University v ZDA, pravi, da je ena od glavnih prednosti preživljanja časa v naravi ta, da bodo ti otroci razvili močno vez z naravo. Zato bodo tudi bolj verjetno v prihodnosti razvili in ohranjali skrb za okolje. Če želimo ustvariti močno vez med otrokom in naravo, mu moramo omogočiti, da je v naravi aktiven oziroma, da doživi naravo na način, da se lahko z njo poveže. H krepitvi te vezi pomagajo tudi socialne izkušnje, bodisi z vrstniki ali odraslimi.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST!